

How to แยกขยะง่าย ๆ ที่บ้าน

ทราบหรือไม่ว่าในหนึ่งวันเราสร้างขยะจำนวนเท่าไร ในปี 2564 ที่ผ่านมา ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 24.98 ล้านตัน หรือประมาณ 68,000 ตันต่อวัน เมื่อเทียบกับประชากร 66.17 ล้านคน ประเมินคร่าว ๆ ได้ว่าเราสร้างขยะกันคนละ 377 กิโลกรัมต่อปี หรือคนละมากกว่า 1 กิโลกรัมต่อวัน แล้วขยะมากมายเหล่านั้นมีปลายทางอย่างไร มันถูกกำจัดให้หายไปจากโลกนี้ได้อย่างไรกัน ขยะทุกชิ้นไม่ได้มีปลายทางในการกำจัดเหมือนกัน สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อเราต้องการกำจัดขยะสักชิ้นหนึ่งให้หายไปอย่างถูกวิธีและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมคือต้องทราบว่า ขยะชิ้นนั้นมันคืออะไร ทำมาจากวัสดุใด สามารถย่อยสลายได้หรือไม่ นำไปรีไซเคิลได้หรือไม่ เพื่อจะได้ทำให้มันหายไปจากโลกใบนี้ได้อย่างถูกต้อง

หลายคนคุ้นชินกับคำว่า “ขยะเปียก” และ “ขยะแห้ง” โดยขยะเปียกหมายถึงขยะที่ย่อยสลายได้ เช่น เศษอาหาร เปลือกผัก ผลไม้ ส่วนขยะแห้งหมายถึงขยะย่อยสลายได้ยากและไม่มีความเสี่ยงจากเศษอาหารมาเจือปน เช่น กระดาษ กระจก แก้ว พลาสติก แต่ภายในขยะแห้งพวกนี้ก็มีทั้งที่ย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติและสิ่งที่ไม่สามารถย่อยสลายได้ จึงมักไม่ค่อยพบเห็นการแยกขยะแบบนี้เท่าไรนักในปัจจุบัน แต่จะพบเห็นการแยกขยะเป็น “ขยะทั่วไป” และ “ขยะรีไซเคิล” โดยขยะทั่วไปก็คือขยะเปียก ส่วนขยะรีไซเคิลก็คือขยะแห้ง แต่สิ่งที่เรามักพบเห็นคือขยะในถังทั้ง 2 ใบก็หน้าตาคล้าย ๆ กัน เพราะคนทั้งสองส่วนหนึ่งไม่สนใจในการแยกขยะ เห็นถังขยะวางอยู่ก็ทิ้งเลยโดยไม่มองว่าถังเขียนว่าอะไรและอีกหลายคนคิดว่าทิ้งแยกไป คนเก็บก็เอาไปรวมกันอยู่ดี ซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง พนักงานเก็บขยะของ กทม.ที่เราคิดว่าเก็บขยะรวมกันขึ้นรถขยะไปนั้น จริง ๆ แล้วจะมีการแยกขยะที่รีไซเคิลออกมา บางครั้งการแยกไม่สามารถทำได้ก็จุดเก็บขยะพนักงานเก็บขยะก็จะนำไปแยกในตำแหน่งที่ห่างออกไปที่สามารถจอตลอดได้สะดวกและไม่รบกวนผู้คน

การกำจัดขยะทั่วไปทำได้โดยการฝังกลบเป็นส่วนใหญ่ บางส่วนจะอาจถูกนำไปเผาเป็นพลังงานไฟฟ้าแต่ก็ยังเป็นส่วนน้อยมาก ส่วนขยะในถังขยะรีไซเคิลนั้นถ้าเราดูกันดี ๆ จะสามารถแยกออกเป็นขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้โดยง่าย เช่น ขวดพลาสติก กระจก แก้ว ซึ่งเมื่อถูกคัดแยกแล้วจะสามารถนำไปขายให้ชาเล้งหรือร้านรับซื้อของเก่าเพื่อนำไปส่งต่อให้โรงงานเพื่อ

รีไซเคิลต่อไป แต่ยังมีขยะอีกหลายชนิดในถังขยะรีไซเคิลที่นำไปรีไซเคิลได้ยากหรือรีไซเคิลไม่ได้ และก็ไม่สามารถย่อยสลายได้ เช่น แก้วกาแฟ หลอด ถุงพลาสติก ถุงฟอยล์ใส่ขนม กล่องข้าว พลาสติกแบบบาง กล่องโฟม ซ้อนส้อมพลาสติก แผ่นพลาสติก กันกระแทก เสื้อผ้าเก่า ของเล่นเด็กหลาย ๆ ชนิด เป็นต้น ขยะเหล่านี้จึงถูกเรียกว่า “ขยะกำพร้า” เพราะเป็นขยะที่ขายไม่ได้ เพราะนำไปรีไซเคิลไม่ได้ ไม่มีใครต้องการ ขยะเหล่านี้จะถูกนำไปรวมกับขยะทั่วไปและนำไปฝังกลบ ในปัจจุบันขยะกำพร้าไม่อาจทิ้งต่อไปพวกมันสามารถถูกนำไปใช้ทำเป็นเชื้อเพลิงแทนการใช้พลังงานจากถ่านหินหรือพลังงานจากฟอสซิลในโรงงานผลิตไฟฟ้าและโรงงานปูนซีเมนต์ได้ หรือที่เราเรียกว่า RDF (Refuse Derived Fuel) หรือเชื้อเพลิงขยะ โดยขยะกำพร้าเหล่านี้จะต้องแห้งและสะอาด ไม่มีการปนเปื้อนเศษอาหาร การแยกทิ้งขยะกำพร้าจึงควรล้างและตากให้แห้งก่อนนำไปทำเป็นเชื้อเพลิง

การแยกขยะตั้งแต่ต้นทางช่วยให้การนำขยะไปกำจัดเกิดขึ้นได้ง่ายขึ้น เมื่อขยะถูกแยกทิ้ง ชาเล้งเจอก็นำไปขายเป็นรายได้ เจ้าหน้าที่เก็บขยะไม่ต้องเสี่ยงมารื้อค้นแยกขยะที่ปะปนกันมากมาย ขยะเหล่านั้นก็ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามประเภทของขยะที่บ้านของตัวเองอย่างง่าย ๆ ตามความสะดวกของแต่ละบ้าน ได้ดังนี้

แยก 2 ประเภท : ขยะทั่วไป และ ขยะรีไซเคิล

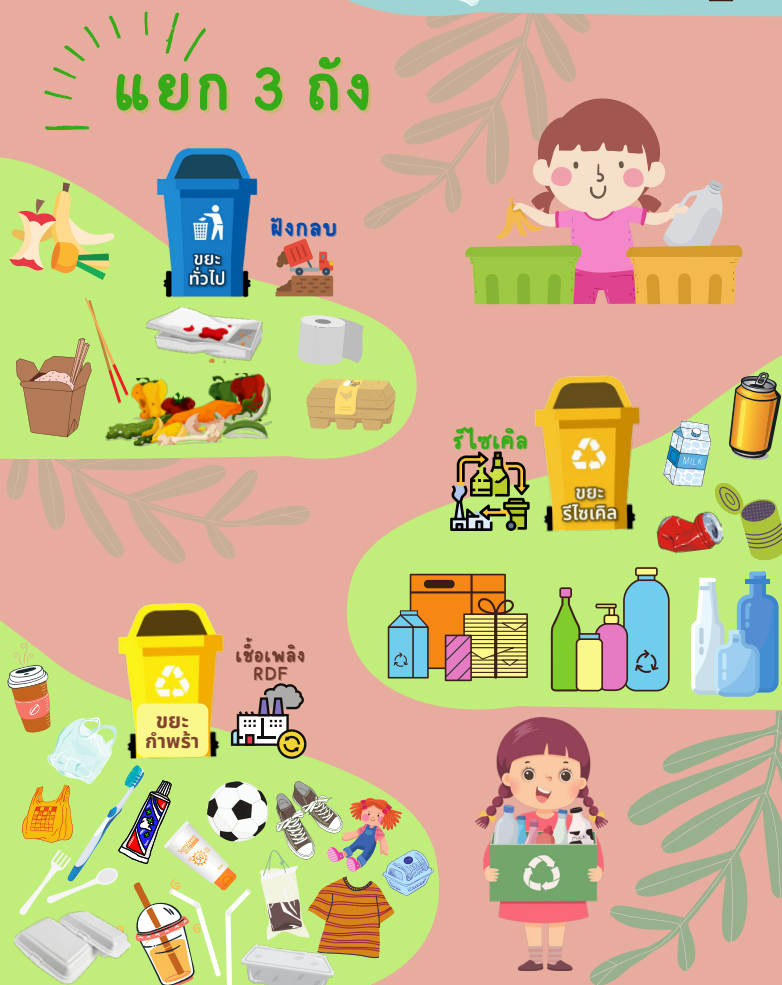
แยก 3 ประเภท : ขยะทั่วไป ขยะรีไซเคิล (นำไปรีไซเคิลได้/ขายได้) และ ขยะกำพร้า

How to แยกขยะง่ายๆ ที่บ้าน

แยก 2 ถึง

แยก 3 ถึง

เรียบเรียงและจัดทำโดย ผศ.ดร.พิไลพร วิวัฒน์บุตตรศิริ 10 มิถุนายน 2565

หลังจากเราแยกขยะเป็นขยะทั่วไปและรีไซเคิลแล้วก็สามารถทิ้งได้เหมือนปกติเพื่อให้รถเก็บขยะมาเก็บไป แต่ถ้าหากเรามีการแยกขยะกำพร้าออกมาด้วย การทิ้งจะต้องนำส่งไปยังบริษัทเอกชนที่นำร่องในการรับขยะกำพร้าไปทำเป็นทำเชื้อเพลิงคือ บริษัท เอ็น15 เทคโนโลยี จำกัด โดยสามารถส่งขยะกำพร้าไปได้ทางไปรษณีย์ หรือสามารถนำไปส่งในจุดรับขยะกำพร้าสัญจรที่จัดขึ้นตามจุดต่าง ๆ ทุกวันเสาร์ โดยสามารถดูตารางโครงการขยะกำพร้าสัญจรได้ที่ Facebook: N15Technology

การแยกขยะเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางเพื่อให้การจัดการขยะอย่างถูกต้องและเหมาะสม แต่การลดการสร้างขยะจะเป็นการดีมากกว่า ตามแนวทาง 3R : Reduce Reuse Recycle หลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของที่ผลิตจากวัสดุที่ย่อยสลายไม่ได้ เช่น พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เพื่อช่วยไม่ให้เกิดขยะชิ้นใหม่ เช่น นำแก้วส่วนตัวไปซื้อกาแฟ ลดการใช้หลอดดูดน้ำ (Reduce) แต่หากเลี่ยงไม่ได้ที่จะใช้ก็ควรนำมาใช้ซ้ำ เช่น นำถุงพลาสติกที่ใช้ใส่ของกลับมาใช้ซ้ำ นำกล่องพลาสติกที่ใส่อาหารมาจากร้านค้ามาใช้บรรจุอาหารในบ้านอีกครั้ง (Reuse) และหากเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องใช้ก็ควรทิ้งก็ให้ทิ้งแยกประเภทให้ถูกต้องทั้งหมดที่กล่าวมานี้สามารถเริ่มต้นได้ง่าย ๆ โดยตัวของเราที่บ้านของเรา แล้วค่อย ๆ ขยายไปสู่คนในครอบครัวและคนรอบตัวเรา เมื่อเราช่วยกันทำสักวันหนึ่งประเทศของเรา โลกของเราก็จะต้องดีขึ้นแน่นอน :)

บทความอ้างอิง

- กรมควบคุมมลพิษ (2565). ข้อมูลสถานการณ์ขยะมูลฝอยของประเทศ ปี 2564. สืบค้นวันที่ 7 มิถุนายน 2565, จาก <https://thaimsw.pcd.go.th/report1.php?year=2564>
- Parppim Pim (2564). ตามพนักงานเก็บขยะไปสำรวจการทิ้งขยะของ คนกรุงเทพฯ. สืบค้นวันที่ 8 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.greenery.org/articles/wastesidestory-bkkwastemanagement/>
- Pepsi Thailand. แยกขยะไปทำไม สุดท้าย 'คนเก็บขยะ' ก็เทรวมกันอยู่ดี...จริงหรือ? [Video]. 24 ธันวาคม 2561 [วันที่อ้างอิง 8 มิถุนายน 2565]. จาก <https://www.youtube.com/watch?v=O3K4Me7IOxU>
- เอื้อน Channel. Waste Journey EP.2: แยกขยะผิดชีวิตเปลี่ยน [Video]. 24 มกราคม 2564 [วันที่อ้างอิง 8 มิถุนายน 2565]. จาก <https://www.youtube.com/watch?v=b0lCwGzb-LM>

จากขยะกำพร้าวู่เชื้อเพลิง RDF

ขยะกำพร้าวู่

ขยะที่ย่อยสลายไม่ได้/ย่อยสลายได้ยาก
ขยะที่รีไซเคิลไม่ได้/รีไซเคิลยาก

วิธีเก็บ

ล้างพอสะอาด

ผึ่งให้แห้ง

เก็บรวบรวมและนำส่ง

เชื้อเพลิง RDF/เชื้อเพลิงขยะ

RDF=Refuse Derived Fuel

คือเชื้อเพลิงที่ได้จากการนำขยะที่ไร้ค่า
รีไซเคิลได้ยาก/ไม่ได้ มาใช้เป็นเชื้อเพลิง
ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือ
โรงงานปูนซีเมนต์

